

СЕКЦІЯ 1. ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

ЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ

Т. О. Гапон, студентка спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування, група ФКМ-11

А. М. Соколова, науковий керівник, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Одне з найбільш актуальних питань сьогодення на вітчизняному ринку праці – це питання якості освіти. Пропозиція на ринку праці формується під впливом процесів соціально-економічного життя суспільства. Однак висококваліфіковані фахівці, які можуть приймати виклики сучасності та мають хист до самоосвіти та розвитку протягом усього життя, зможуть конкурувати із потенційними конкурентами на посаду, будуть затребуваними завжди в будь-якій сфері економіки. Саме в цьому і полягає значення якості освіти в контексті сучасної освітньої парадигми.

Останнім часом питання про підвищення якості освіти та необхідності запровадження об'єктивних оцінок цієї якості є одним із обговорюваних серед науковців. Проте оцінки якості освіти розглядаються дуже спрощено, оскільки спрямовані лише на оцінку індивідуальних досягнень студентів та на процедури ліцензування, атестації й акредитації освітніх установ. Проте проблема ефективного оцінювання якості освіти набагато глибша.

Якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг. Якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг [1].

Проблеми якості освіти та державного контролю якості освіти досить широко були порушені в контексті сучасної освітньої парадигми.

Парадигма (від грец. *paradeigma* – приклад, зразок) визначається як модель постановки проблем, що береться за зразок вирішення дослідницьких завдань; є умовою певного виду теоретичної діяльності та включає в себе сукупність ідей, цінностей та переконань, визначених і визнаних науковими колами [2].

Основні положення класичної моделі системи освіти ґрунтуються на світоглядних засадах з раціоналістичним і гуманістичним філософським наповненням – це, передусім, раціональне сприйняття світу та утилітарно-практичне ставлення до нього. «Зрощення» онтологічної та гносеологічної проблематики у класичній філософії відображає такі риси класичної освітньої парадигми, як обов'язкова усвідомленість і відтворюваність освіти; першочергове значення її трансляційних функцій; приналежність освіти суб'єктові, який її ініціює і здійснює як діяльність. При цьому суб'єктом у класичному розумінні освіти завжди виступає вчитель, а об'єктом – учень [3].

Нова парадигма вищої освіти – парадигма гуманістична за своєю суттю, передбачає, що її головною ланкою буде окрема людина. Максимальне розкриття її індивідуальних здібностей, неповторних, унікальних особливостей психіки та інтелекту стають головною метою всього освітнього процесу [4].

Сьогодні набуває розвитку інформаційно-комп'ютерна парадигма освіти. Вважають, що освіта, заснована на інформаційних технологіях, є третьою глобальною революцією у розвитку людства: перша пов'язана з появою писемності, друга – з винаходом друкарства [5].

У сучасному освітньому середовищі набув актуальності процес побудови он-лайн-освітніх платформ, активного розвитку масових відкритих онлайн-курсів, дистанційна і онлайн-освіта, що було спричинено поширенням COVID-19, а в режимі самоізоляції, дистанційне навчання стало як ніколи актуально. Різкий перехід від традиційного до інноваційного способу навчання пов'язаний як з величезним потенціалом і перспективами для вдосконалення освітньої системи в цілому, так і з наявністю ряду проблем (наприклад, неготовність інфраструктури до забезпечення масової дистанційної освіти), а зокрема забезпечення якості освіти в он-лайн середовищі.

Таким чином, вимоги сучасності, викликані розвитком економічних знань та інформаційних технологій, а також невизначеністю майбутнього, формують абсолютно новий підхід до

якості освіти та її оцінки для забезпечення перспективних професій, затребуваних ринком. Якість освіти повинна бути спрямована на підготовку соціально адаптованих фахівців, здатних задовольняти вимоги економічного середовища та матимуть навички протягом життя самостійно здобувати та оновлювати власні знання та вміння відповідно до вимог ринку праці.

Список використаних інформаційних джерел

1. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 5.09.2017 р. №2145-VIII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. – Назва з екрана.
2. Іщенко М. П. Соціально-політична енциклопедія: наук. видання / М. П. Іщенко, О. М. Іщенко; за ред. д-ра філос. наук, проф. М. П. Іщенко. – Черкаси : «ІнтролігаТОР», 2012. – С. 389–390.
3. Боголюбов В. М. Місце освіти для сталого розвитку в концепціях і стратегіях переходу до сталого розвитку / В. М. Боголюбов // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю [«Стратегії розвитку екологічної освіти у XXI столітті» (м. Миколаїв, 27–28 березня 2014 року) / Чорноморський державний університет імені Петра Могили]. – Миколаїв : ФОП Швець, 2014. – С. 20–26.
4. Чумак О. В. Парадигма освіти XXI століття: інноваційні аспекти [Електронний ресурс] / О. В. Чумак // Запорізький національний технічний університет. – Режим доступу: https://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf1/Chumak.pdf. – Назва з екрана.
5. Касьянова О. М. Парадигмальний підхід до розвитку теорії та практики освіти / О. М. Касьянова // Східноєвропейський журнал внутрішньої та сімейної медицини. – 2017. – № 1. – С. 89–94.

ЗМІНИ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

В. Ю. Пятник, студент спеціальності Менеджмент освітня програма «Бізнес-адміністрування», група МЕН БА б-11

Л. М. Шимановська-Діаніч, науковий керівник, д. е. н., професор завідувач кафедри менеджменту Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Ні для кого не секрет, що пандемія, спричинена коронавірусом COVID 19, дуже сильно вдарила по всіх галузях суспільного життя. Для кожного з нас це був сповнений випробувань рік, багато чого змінилося – від звичайного походу в магазин чи в кіно до навчання.